ՔՍԱՆԵՒՎԵՑԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ — 1931 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 20 ՅՈՒՆՎԱՐ — Ն. Տ. 1 — ՓԵՏՐՎԱՐ — 1877

ՊԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ համ. 8 Մէճ.
» » Գաւառաց » 10 Մէճ.
Վեցամսեայ » Կ. Պոլսոյ » 4 Մէճ.
» » Գաւառաց » 5 Մէճ.
Ամսական մէկ 20 նոյ [illegible]. Ծանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 ղուրուշ, երկու անգամի համար 2 ղուրուշ, աւելի անգամներու համար զատ սակարկութիւն կըլլայ :

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՊԱՅՄԱՆՔ

Դուրս գացած լրագրոց ծանուցման [illegible] խմբագրութեան վրայ է :
Լրագրոյս [illegible] կամ որ և իցէ գրութիւն խմբագիր — [illegible], Ղալաթիա [illegible] թիւ 98, Նորօ խան, Մասիսի գրասենեակը :
Ձեռագիր [illegible] նամակ չընդունիր :

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 20 ՅՈՒՆՎԱՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Եւրոպական քաղաքականութիւնը տակաւին մութով պատեալ է, և որպէս թէ բաւական չէր այսչափ տագնապ և վարանում, այնչափ կասկածներ խաղաղութեան տեւողականութեան վրայ, ամեն վայրկեան հակասական զրոյցներ ալ կը լսուին : Մէկ երկու օրէ 'ի վեր յուսադիր զրոյցներ ելան Սերվիոյ և Գարատաղի վրայ, որք հաշտութեան միտում կը ցուցընեն. ըստ լրագրաց ոմանց՝ Բ. Դուռն հեռագրաւ յայտարարեր է երկու իշխանաց, Միլանի և Նիքիթայի, թէ ներկայ պարագայից նկատմամբ զինադադարը վերջացած կը համարի, և պահանջեր է որ հաշտութեան վրայ իրենց կարծիքն յայտնեն : Միլան իշխանը վիէննայի Օսմանեան դեսպան Ալէքօ փաշայի միջոցաւ հաշտութիւն խնդրեր է . Բ. Դուռն այս խնդիրը նկատողութեան առնլով անմիջապէս բանակցութեան սկսաւ, և նախկին Տպագրական տեսուչ Ֆէրթհի էֆէնտին Պելկրատ ղրկեց յատուկ պաշտօնով : Կըսուի թէ Գարատաղի իշխանն ալ հաշտութեան հաւաներ է : Մոռնալու չէ որ ասկէ առաջ ալ կըսուէր թէ երկու իշխանք հաշտութիւն կը խնդրեն, սակայն յետագայ բանակցութիւնք ապարդիւն ելան : Չենք կրնար այժմէն նախատեսել ներկայ բանակցութեանց հետեւանքը . բայց այժման պարագայից նայելով հաշտութիւնն հիմայ աւելի դժուարին կը թուի՝ քան թէ Սերվիացւոց առաջին պարտութեան ժամանակները : Միլան իշխանը Ռուս կամաւորները Պելկրատէն ճանբելու առթիւ ըսեր է թէ կը յուսայ որ անոնց հետ նորէն միանալով Սլավաց ընդհանուր թշնամւոյն դէմ կը պատերազմի, և 'ի վերջոյ աղաղակեր է. "Կեցցէ Աղեքսանդր՝ պաշտպանն համայն Սլավաց" : Եթէ այս ստոյգ է, Միլանի հաշտութեան խնդիրը մեծ վստահութեան արժանի չկրնար ըլլալ . այսու ամենայնիւ յուսալի է թէ տակաւին կրնայ պատերազմին առաջքն առնուիլ՝ Բ. Դրան և երկու իշխանութեանց մէջ փոխադարձ համաձայնութեամբ : Միւս կողմանէ Ռուսաց կայսրը նոր տարւոյն օրը դեսպաններն ընդունելով, Բեդրպուրկի Օսմանեան գործակատար Թէվֆիք պէյին այս խօսքերն ուղղեր է մեղմ ձայնով մը . "Ինչու" "համար Եւրոպիոյ կամքին կ'ընդդիմա" "նաք : Ես անձնապէս շատ կը փա" "փաքիմ խաղաղութիւնը պահպանե" "լու : Սուլթանին ծանուցէք զայս . եթէ պատերազմ ծագի, պատճառն ինք պիտի ըլլայ" : Օսմանեան գործակատարը պատասխաներ է թէ Նորին վեհափառութեան այս խօսքերը ճշդիւ վեհ. Սուլթանին պիտի ծանուցանէ : Ռուսաց կայսեր այս խօսքըն՝ եթէ ստոյգ է՝ պատերազմին պատասխանատուութիւնն իւր վրայէն կը նետէ, այնպէս ցուցնելով թէ Թուրքիա է Եւրոպիոյ կամքին դիմադրողը :

• • •

Մայրաքաղաքէս մեկնող դեսպանագիտաց վրայ նոր լուր մը չկայ : Լորտ Սալիզպըրի և Սըր Հէնրի Էլիօթ Աթէնքի մէջ հեղլենաց առաջին նախարար Պ. Քումունտուրոսի հետ տեսակցելէ ետև մեկնեցան : Առ այժմ, ինչպէս ըսած էինք, նոր դեսպանախորհրդի մը գումարման զրոյց չկայ . և կըսուի թէ մինչև որ Իկնաթիէֆ զօրավարը Բեդրպուրկ հասնելով բերանացի տեղեկութիւններ չտայ, Կորչաքոֆ իշխանը նոր ծանուցագիր չը պիտի հրատարակէ եղեր : Կերևի որ Ռուսիոյ դիւանագիտութիւնը դիտող դիրք մը բռնած է, և կ'սպասէ որ միւս տէրութիւնք իրենց կարծիքը յայտնեն : Թայմզ լրագրին խօսքին նայելով, ներկայ խաղաղութեան ժամէն ետև՝ առաջին շարժումը Ռուսիոյ պիտի ըլլայ, բայց նա՛ ալ միւս տէրութեանց ընթացքին կը նայի : Անգղիոյ և Գաղղիոյ կողմէն չեզոքութենէ զատ ուրիշ պատասխան չկըրնար սպասուիլ : Գերմանիա նոյնը պիտի ընէ : Աւստրիա վարանման վիճակի մէջ է . բայց իւր ժողովուրդը շատ տարասեռ և շատ հակակարծիք է, որպէս զի կարենայ միութեամբ գործել : Թերևս Սլավեան կուսակիցք վիէննայի արքունիքը Ռուսիոյ և Սըլավաց օգնութեան կողմը կը մղեն, բայց Հունգարացիք սաստկապէս կը դիմադրեն : Հունգարացի երիտասարդութեան պատգամաւորներուն մայրաքաղաքս գալն և Սէրտար—Էքրէմին Թուր մ'ընծայելը՝ Ռուսիոյ դէմ ցոյցեր էին . և թէպէտ՝ ըստ լրագրաց ոմանց՝ Աւստրօ—Հունգարական դեսպանատունը ծանուցեր է թէ այս պատգամաւորք իրենք զիրենք միայն կը ներկայացնեն, տարակոյս չկայ որ Հունգարիա՝ 1848 ի յիշատակը չմոռնալով՝ նախամեծար կը համարի Օսմանեան դաշնակցութիւնն, որ իրենց ազգութիւնն ու ինքնօրինութիւնը կապահովէ, քան թէ Ռուսիոյ ազդեցութիւնն՝ որ զիրենք Սլավեան հեղեղի մը մէջ պիտի ողողէ : Հելլենացւոց կողմէն տակաւին շարժում չկայ . Աթէնքի մէջ նախարարաց փոփոխութեան և հրաժարականի զրոյցներ ելան, և պատերազմական պատրաստութիւններ որոշուեցան, սակայն չկարծուիր որ Հելլէնք նորէն բաղդախնդրութեամբ յապաւեալ նետուին : Կրետէի ձախող խնդրէն 'ի վեր չափաւոր ընթացք մը բռնեցին, որ նիւթապէս իրենց զարգացման մեծապէս նպաստեց, և բարոյապէս ալ իրենց համարումն աւելցուց . ուստի իրենց ձեռօք մշակած կըլլան իրենց՝ եթէ այս խոհեմ ընթացքը թողուն :

Դեսպանախորհրդոյ վերջին նըստին մէջ Ռուսիոյ դեսպան Իկնաթիէֆ զօրավարին ըրած ատենախօսութիւնը Թուրք լրագրաց թարգմանութենէն առնելով հրատարակած էինք : Այս անգամ յիշեալ ատենաբանութեան բնագիրը Քուրիէ տ'Օրիանի մէջ հրատարակուած տեսնելով՝ արժան կը համարինք նորա թարգմանութիւնն ալ հրատարակել՝ իբրև աւելի ճիշտ և աւելի կատարեալ :

" Տեարք .

" Օսմանեան լիազօր երեսփոխանաց բերնէն լսած պատասխաննիս՝ որ մերժում մ'է մեծ տէրութեանց առաջարկութիւններուն՝ որոց բովանդակութիւնը ներկայացուցած էր Լորտ Սալիզպըրի նախընթաց նստին մէջ, ցաւալի հարկ մը կը դնէ մեր մեր վրայ յայտնելու թէ դեսպանախորհրդոյս խորհրդակցութեան հիմն սպառած է, հետևաբար լուծեալ կը համարիմք զայն : Ինչպէս որ մեծ տէրութեանց երեսփոխան եղող պաշտօնակիցներս ու ես իմացուցինք Օսմանեան լիազօր երեսփոխանաց, մեք ամենքս ալ հրաման առացած ենք Կ. Պոլսէն մեկնելու՝ սովորական ընթացիկ գործոց համար գործակատարներ թողլով :

" Խորին ցաւով կը տեսնեմ որ մեր անկեղծ և միաբան ջանքը բացասական արդիւնքի մը յանգեցաւ : Մեր առաջարկութեանց չափաւորութիւնը, մանաւանդ Ռուսիոյ ցոյց տուած չափաւորութիւնն, որուն ամեն մարդ կը վկայէ, սուտ մեկնութեանց առիթ եղաւ, որք մեր հաշտարար տրամադրութեանց փոխ և զօրեղ աղբիւրն անտես ընելով ուրիշ պատճառներու կը վերագրէին :

" Մեծ տէրութիւնք՝ Թուրքիոյ երաշխաւոր ըլլալու դերերնին ճանչելով՝ ինչ որ հնարին և հարկաւոր կը կարծէին՝ ըրին՝ մղելու համար Օսմանեան կայսրութիւնն այն միակ ճամբուն մէջ, որ ըստ իրենց կարծեաց կրնար անոր ամբողջութիւնն ու պահպանութիւնն ապահովել, առանց Եւրոպիոյ խաղաղութիւնն աւրելու :

" Բ. Դուռը չուզեց լսել անոնց ձայնը . հայրենասիրական ցոյցերու փառնդաւոր հռսանքին առջև իյնալով, որոց ծագումն ոչ այնչափ խորին և ընդարձակ էր՝ որչափ յայտնութիւնը շռնդալից, մերժմամբ պատասխանեց Եւրոպիոյ միաձայն բաղձանաց և անշահախնդիր խորհրդոց :

" Սուլթանին կառավարութիւնն այսպէս կը չփոթէ մեծ տէրութեանց հետ ունեցած յարաբերութեանց բընութիւնն, և ինչպէս նախընթաց նըստին մէջ Լորտ Սալիզպըրի յայտնեց, դաշնագրութեամբք ստացած երաշխաւորութեան շահն և մեծ տէրութեանց պաշտպանութիւնը պահանջելու իրաւունքը կորսնցնելու վտանգին մէջ ինքզինք կը ձգէ : Նմանապէս ասկէց ծագելիք ծանր հետեւանքներուն բոլոր պատասխանատուութիւնն ալ իւր վրայ կը ծանրացնէ : Այս առթիւ պարտք կը համարիմ յայտնել, որ եթէ խաղաղական բանակցութեանց այսպէս խզուելուն պատճառաւ Սերվիոյ կամ Գարատաղի դէմ նորէն սկսին թշնամութիւններն, որոց վերադարձն արգելուլ կուզէին տէրութիւնք, կամ եթէ ներքին գաւառաց կամ քաղաքի մը մէջ քրիստոնէից ապահովութիւնը ծանր կերպիւ վտանգի մէջ իյնայ, Ռուսիոյ կայսերական կառավարութիւնը, զոր ներկայացնելու պատիւն ունիմ, այնպիսի իրողութիւնները զնւրոպա 'ի պատերազմ դրդելու հրաւէր մը պիտի համարի : Հոս չեմ կրնար արգելուլ զիս քանի մ'ազդարարութիւն աւելցնելէ :

" Մեր նախապատրաստական աշխատութեանց ընթացքին մէջ, Անգղիոյ կառավարութեան ներկայացուցած հիմանց սահմաններէն դուրս ելնել չուզելով, անոնց հետ ուղղակի յարաբերութիւն չունեցող խնդրոց զբաղելէ զգուշացանք : Սակայն, որչափ և Օսմանեան իշխանութիւնք ջանային ներկայ վիճակին նպաստաւոր ցոյցեր ընել տալ, բայց և այնպէս ուղերձներ և խնդրագրեր ներկայացան դեսպանախորհրդին՝ ապաչելու համար որ նկատողութեան առնու Թուրքիոյ քրիստոնեայ գաւառաց վիճակն՝ որ անգղիական հիմնագրին մէջ չէր մտած : Այսպէս Եանեայի և Թրհալայի յոյն բնակիչներն իրենց կըրած իշխանական բազմաթիւ զեղծումները դեսպանախորհրդոյս ներկայացուցին : Կրետացիք ալ ջանացին ցոյց տալ մեզ իրենց վարչական կանոնադրութեան թերութիւններն, որ նոյն իսկ իւր ներկայ պակասաւոր ձեւին մէջ լըջաբար գործադրուած չէ Օսմանեան իշխանութիւններէն :

" Չենք կրնար լռութեամբ անցնիլ այն բողոքներուն վրայէն, և հաւատարիմ կենալով մեր կառավարութեանց այն փափաքին, որով Արևելից խաղաղութիւնն անվրդով պահել կուզէին, պարտիմք Բ. Դրան խորին ուշադրութիւնը հրաւիրել Թուրքիոյ բոլոր քրիստոնեայ ժողովրդոց վիճակին վրայ, յորդորելով որ հրաշալի արդիւնքներ չ'սպասէ բնաւ ուրուադըրեալ Սահմանադրութենէ մը, որ եթէ կատարեալ իսկ եղած ըլլար, օգուտները չէին կրնար երբէք զգալի ըլլալ, բայց միայն խղճի մտօք գոր-

ծագրելէն քիչ շատ երկար ժամանակ ետքը, որպէս զի կարելի ըլլայ ազգու միջոցներով առաջքն առնուլ այն խժդժական տխուր անցից վերանորոգման, որք քաղաքակրթեալ աշխարհի սոսկումն և ցասումն պատճառեցին։

«Չը կրնալով կանխաւ որոշ կարծիք մը յայտնել Նոր հրատարակեալ Սահմանադրութեան արժէքին վրայ, որոյ տրամադրութիւններն ամբողջացնելու և ճշմարիտ ոգին սահմանելու համար տակաւին բազմաթիւ օրէնքներ պէտք են, պարտք կը համարիմ զգուշացնել Բ. Դուռն, որպէս զի 1856 ի Խաթթի Հիւմայունին պայմաններուն՝ նոյնպէս 1872 դեկտ. 12 ի Ֆէրմանին տրամադրութիւններուն չը դպչուի, որովհետև Եւրոպիոյ հետ դաշնադրութեամբ յանձն առնուած պայմաններու բռնաբարումն ըսել կըլլան։ Մանաւանդ յատկապէս հոգ պէտք է տանիլ քրիստոնեայ հասարակութեանց ընդհանրապէս և անոնց կրօնական գլխոց մասնաւորապէս ունեցած հին արտօնութիւններն ու առանձնաշնորհութիւններն անվթար պահելու և անոնց վայելած իրաւունքները բնաւ չայլայլելու։

«Ուրիշ տեսակ ընդհանրական չափ մ'ալ նոյնպէս Բ. Դրան անյապաղ հոգածութիւնը կը պահանջէ։ Եւրոպիոյ դրամատերց վստահութիւնը շահուելով՝ հազարաւոր միլիոններ փոխ տրուեցան իրեն։ կառավարութեան վերջին հրամանագիրը ցոյց կուտան թէ իւր պարտքերն ամբողջապէս ճանչելու դիտաւորութիւն ունի. բայց և այնպէս իւր պարտատերց վիճակը բարւոքած չէ բնաւ։ Ուստի ստիպողապէս հարկաւոր և օգտակար է Դրան համար անյապաղ միջոցներ խորհիլ Օսմանեան արժեթուղթ ունեցողները գոհացնելու։

«Տէրութեանց երեսփոխաններն անոնց շահը նկատելով էր որ իրենց վերակազմելիք գաւառաց եկամուտներուն մէկ մասը Պանքային յանձնել առաջարկեցին։ Սուլթանին կառավարութիւնն անոնց ծրագիրը մերժած ըլլալով, արդարութեան պարտք մ'է իրեն համար այնպիսի դրութիւն մ'ընդունիլ, որ նմանօրինակ չափով ապահովէ Օսմանեան փոխառութեանց պարտատէրները։

«Կը վերջացնեմ խօսքս՝ մաղթելով որ Սուլթանին խորհրդականներն, որոց ժողովրդականութիւնն ու հասարակաց կարծեաց վրայ ունեցած ազդեցութիւնը դեսպանախորհրդին վախճան տալու որոշմունքն ընել տուին, իրենց ըրածին վրայ զղջալու հարկին մէջ չգտնուին։ Նմանապէս կը մաղթեմ որ առիթ չունենան ողբալու այն աղիտաբեր հետեւանաց վրայ, որք կրնան ծագիլ Թուրքիոյ համար, որովհետև այս վիճակը կըրնայ խզել այն հաստատեալ դաշնադրութիւնն՝ որ Եւրոպական պետութեանց մէջ իւր գոյութեան պայմաններն հաստատած և հողային ամբողջութիւնն երաշխաւորած էր։»

Անգղիական Տէյլի Թէլէկրաֆ լրագրին հետեւեալ հեռագրաւորը կը հրատարակէ։

Վիէննա 19 դեկտ.

«Իկնաթիէֆ զօրավարը, կըսեն Կ. Պոլսէն եկած հեռագիրք, փորձ փորձեր է համոզել Դուռը թէ աւելի լաւ կընէր՝ եթէ միայն Ռուսիոյ հետ բանակցելով կարգադրութիւն մ'ընէր, քան թէ տէրութեանց հետ առանց արդիւնքի վիճաբանէր։

«Տեսէք, ըսեր է, ի՞նչ կը պահանջէ այսօր ձեզնէ Անգղիա, որոյ պաշտպանութեանը վրայ դրած էիք ձեր վստահութիւնը։ Դժբաղդաբար, Ռուսիա՝ Անգղիոյ և միւս տէրութեանց հետ համաձայնութեամբ գործելու հարկադրեալ է հիմա. եթէ դուք անոր հետ միայն բանակցէիք, ամեն բան կը կարգադրուէր՝ առանց ձեզնէ որ և է զոհողութիւն մը պահանջուելու՝ թէ՛ տէրութեան հողային ամբողջութեան և թէ անկախութեան մասին։

«Այս տեղեկութիւնն ինձ հաղորդող աղբիւրին ստուգութեանը վրայ չեմ կրնար կասկածիլ»։

Գաղղիական Տէպա լրագիրն ալ հետեւեալ ուշադրութեան արժանի տողերը կը հրատարակէ յունվար 24 թուով։

«Անգղիական լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Դրան, Սերվիոյ և Գարատաղի մէջ հաշտութիւն կնքել տալու ջանքեր կըլլան արդէն։

«Մեք չենք երկբայիր, որ Դուռն՝ այս մասօք եղած առաջարկութիւնները չմերժելէ զատ՝ կը քաջալերէ իսկ։ Ընդհանուր խաղաղութիւնն այն ժամանակ միայն կրնայ լաւ ապահովիլ երբոր այս մասնաւոր խաղաղական դաշնագիրներն ստորագրուին։ Դուռըն անշուշտ յարձակողական դիտաւորութիւն մը չունի Սերվիոյ և Գարատաղի դէմ. բայց պէտք է որ խաղաղութիւնը զինադադարին պայմանաժամէն առաջ կնքուի։ Ցայտնի է որ Կ. Պոլսոյ դեսպանախորհրդին վերջն Իկնաթիէվ զօրավարը Ռուսիոյ զինեալ միջամտութեան առիթ ցոյց տուաւ Սերվիոյ վրայ Դրան կողմէ յարձակում կամ քրիստոնէից կեանցն ու ընչից դէմ եղած որ և է սպառնալիք։ Ասով խաղաղութիւնը պատերազմէն բաժնող սահմանը կըդծուէր, յորմէ անդին անշուշտ չպիտի անցնուի։ Բայց փափաքելի է որ Սերվիոյ և Գարատաղի նկատմամբ բանուելիք գիրքը դիւանագիտութեան միջոցաւ կանոնաւորի։ Վիէննայէն Թայմզ լրագրին ուղղուած հեռագիր մը կըսէ թէ Սերվիա Անգղիոյ միջնորդութիւնը խնդրեր է։ Այս լուրը ճըշմարտանման է և քաջալերիչ»։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 29 յունվ.

Ամեն կառավարութիւնք խորհուրդ տուին Սերվիոյ որ խաղաղութեան վրայ բանակցելու համար Դրան ըրած առաջարկութիւնն ընդունի։

Չէռնայէֆ զօրավարը չորեքշաբթի Անգղիա պիտի երթայ։

Վիէննա 29 յունվ.

Խաղաղութեան վերահաստատուելուն համար բանակցութիւններն երէկ սկսան հոս Օսմանեան դեսպան Ալէքօ փաշային և Սերվիոյ գործակատար Պ. Զիւքիչի մէջ։

Աւստրիացի և Հունգարացի նախարարաց մէջ խորհրդակցութիւնք կըլլան համաձայնութիւն գոյացնելու համար։

Փարիզ 29 յունվ.

Մէկ օրէն միւսը խաղաղական շրջաբերական մը կ'սպասուի Կորչաքօֆ իշխանէն։

Բեդրսպուրկ 29 յունվ.

Լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Սերվիոյ իշխանութիւն տրուեցաւ խաղաղութեան վրայ բանակցելու։

Պէրլին 29 յունվ.

Հասարակաց կարծիքն օր քան զօր նըպաստաւոր կըլլայ Թուրքիոյ։

Աթէնք 29 յունվ.

Յունաստանի մէջ հասարակաց կարծիքը մեծապէս գոհ է դեսպանախորհրդին արդիւնքէն։ Ժողովուրդն առ հասարակ կը փափաքի որ կառավարութիւնը բարեկամական յարաբերութիւն ունենայ Թուրքիոյ հետ։

Սէր Հէնրի Էլիոթ՝ Աթէնք հանդիպելով՝ երկարօրէն խօսակցեցաւ Պ. Քումունտուրոսի հետ Արևելեան գործոց վրայ։

Աթէնք 29 յունվ.

Իկնաթիէվ զօրավարն երէկ հոս հասաւ Էրիքլիք շոգենաւով, և չորեքշաբթի օրը պիտի մեկնի։

Վաշինկթըն 30 յունվ.

Երկու ժողովներն առաջարկեալ իրաւարար ատեանն ընդունելով՝ քաղաքային պատերազմի երկիւղները փարատեցան։

Վիէննա 30 յունվ.

Կէս պաշտօնական թերթերը կը հաւատեն թէ Սերվիոյ հետ եղած խաղաղական բանակցութիւնք համակրական ընդունելութիւն մը գտեր են հասարակութենէն։

Լոնտրա 27 յունվ.

Տաճ. Քոնս.		11 3/4
Փոխ	1865	14
»	1869	12 1/2
»	1871	29 1/2
»	1872	20 3/4
»	1873	12 1/8
Եգիպտ.		50 1/4
Անգղ. Քոնս.		95 13/16

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական հրամանաւ՝

Միջերկրական ծովու կղզեաց կառավարութիւնը Ջանագգալէէն բաժնուելով զատ վիլայէթ եղաւ, որոյ կեդրոնատեղի որոշուեցաւ Հռոդոս կղզին, և սոյն վիլայէթին կուսակալ անուանեցաւ Սաֆվէթ փաշան վեզիրութեան աստիճանաւ։

Արիֆի փաշան Թղթադրամի յանձնաժողովին նախագահ անուանեցաւ։

Պետական խորհրդոյ անդամ վսեմ. Ց. Նուրեան էֆէնտիին իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ։

Իտալիոյ դեսպան Քորթի կոմսն և Գաղղիոյ երեսփոխան Շօտօրտի կոմսն երեքշաբթի օրը մեկնեցան մայրաքաղաքէս վարնայի Աւստրիական շոգենաւով։

Ազգային պահապան զինուորութեան վերաբերեալ կանոնադրութիւնը խմբագրող յանձնաժողովն իւր պաշտօնն աւարտեց և շինած կանոնադրութիւնը վեհ. Սուլթանին հաւանութեամբ վաւերացաւ։ Թուրքիոյ ազգային պահապան զինուորութիւնն Եւրոպական տէրութեանց մէջ կեցածին ձևն ու կազմութիւնը պիտի ունենայ, և կըսուի թէ 'ի հարկին պատերազմի ալ պիտի կրնայ ղրկուիլ։

Օսմանեան Թղթատարութեանց վերատեսչին որոշմամբ՝ Օսմանեան Թղթատարութեան միջոցաւ Եւրոպա ղրկուած լրագրաց բանթայի ծախքը 20 էն 10 փարայի իջաւ, Պէշլիք կամ Թղթադրամ վճարելու պայմանաւ։

Ցունական Նէօլօղօս լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Բարձր. Շէյխիւլ-իսլամ էֆէնտին և արտաքին գործոց նախարար վսեմ. Սաֆվէթ փաշան իմաց ղրկեր են Ցունաց Պատրիարքին թէ իրեն այցելութիւն մը տալու դիտաւորութիւն ունին, բայց Պատրիարքը հիւանդ ըլլալուն, առողջանալէն ետքի թողուեր է։

Վեհ. Սուլթանին յատուկ հրամանաւ կայսերական զօրաց և սպային հագուստն իզմիտի և Ֆէսհանէի գործարաններէն ելած չուխայով միայն պիտի շինուին։ Այս պատճառաւ իզմիտի գործարանէն ելած չուխային գին որոշուեցաւ կանգունին 30 ղրշ. Ֆէսհանէի չուխային ալ 40 ղրշ։

Արքունի պալատան սպաներուն և սպասաւորաց ալ հրաման եղաւ որ Ֆէսհանէի գործարանէն ելած չուխան հագնին։

Դատական վճռոց գործադիր ժողովին (իճրա ճէմիէթի) առաջարկութեամբ՝ տէրութեան պաշտօնատարաց պարտուցը վերաբերեալ հին կանոնը վերահաստատեցաւ, այն է՝ անոնց ամսականին մէկ երրորդը պարտատէրներուն յանձնել։

Երեք Թուրք վաճառական, Մուսթաֆա Շիւքրի էֆէնտի Ահմէտ Սապրի էֆէնտի և Հասան Սապրի էֆէնտի, Իթթիհատ լրագրին նամակ մ' ուղղելով կը յայտնեն թէ պատերազմ բացուած ժամանակ պատրաստ են 100000 լիրա փոխ տալու կառավարութեան առանց տոկոսի, և այն պայմանաւ որ կառավարութիւնն երբոր կարող ըլլայ՝ այն ատեն վճարէ։

Երեքշաբթի առաւօտ Օսմանեան Լութֆի-ճէլիլ զրահաւորը Սարայ-Պուրնուէն դուրս ելած ժամանակ Ռուսական շոգենաւի մը զարնուեցաւ, և վերջինը վնասուելով արքունի նաւարանը քաշուեցաւ 'ի նորոգութիւն։

Սպանիոյ գահուն հետամուտ անուանի Տօն Քարլոս՝ շաբաթ օրը մայրաքաղաքէս Եգիպտոս գնաց։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ
ԵՍՀԱՄԸ ՈՍԿՈՒՈՅ

19 յունվ. չորեքշաբթի իրիկուն		13,28
20 յունվ. հինգշաբթի առաւօտ բացուեցաւ		14, 6
ժամ 7 1/2ին		13,39
Ռումէլի երկաթ.		39,
Թղթադրամ	լիր.	170,

Կ. Պոլիս 19 յունվար.

Սոսիէթէ Ժէնէրալի բաժինք Ռնգլիզ.			2
« փոխանակութեան	»		2, 20
Կ. Պոլսոյ Պանքային	»		3, 15
Քրէտի Ժէնէրալ	»		3, 10
Քրէտի Օսթրօ-Թիւրք			—
Երկաթուղեաց		Ֆր.	39
Փոխ. 1863		»	76
» 1865	»	»	78
» 1869	»	»	68
» 1872	»	»	22
» 1873	»	»	67,
Թրամուայ		Օսմ. լիր	1, 45

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ
19 ՅՈՒՆՎԱՐ

Անգղ. լիրա	ղուրուշ	109 35
Նաբոլէոն ոսկի	»	87 35
Իմբերիալ Ռուս	»	89
Գըրըդիս	»	51 25
Հինգ Ֆրանք	»	—
Հինգնոց	»	111 20
Պլինձ	»	166
Թղթադրամով	»	170,

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տպաւորութիւնք այցելութեան Բարձր. Մեծ Եպարքոսին 'ի Պատրիարքարան Հայոց.

Սոյն մակագրով երեքշաբթի աւուր Լաթիւրքիի մէջ Գեր. Խորէն Նար պէյ սրբազանին հետեւեալ նշանաւոր նամակը հրատարակուած է։

Պէշիկթաշ 14/26 յունվ. 1877

Խմբագրապետ Տէր.

Բարձր. Մեծ-եպարքոսին այցելութիւնն ի Պատրիարքարանն Հայոց՝ այն նըշանաւոր եղելութիւններէն մին է՝ որ իրենց հետքը պատմութեան մէջ կը թողուն, իսկ յիշատակը՝ ամբողջ ազգի մը սրտերուն մէջ։

Այն մեծահանճար մարդը՝ որ այսօր ա՛յնքան հայրենասիրութեամբ կը վարէ զբաղդ Օսմանեան կայսրութեան, և որ արդէն ա՛յնքան պայծառ ապացոյցներ տուաւ քաղաքական բարձր արժանեաց իւրոց, նա պատուելով զՊատրիարքարանս մեծագոյն քրիստոնեայ հասարակութեան-

ցըն որ 'ի Տաճկաստան, ակն յայտնի նըպատակ ունեցաւ դատապարտել խզպառանցեալ մը՝ որ լի եղաւ մոլորութեամբք և աղիտաբեր կանխակալութեամբք: Նորուն բարձրութիւնը կամեցաւ միանգամայն ցուցանել բոլոր աշխարհի թէ կայսերական կառավարութիւնը ի՛նչ օրինաւոր վստահութիւն ունի այն հաւատարմութեան և անձնուէր զգացմանցը վրայ, զոր քրիստոնեայ ժողովուրդք կը տածեն առ վեհապետն իւրեանց:

Միտհատ փաշա ներկայանալով Հայոց ազգի սահմանադրական մարմնոյն, —որ կընծայէր նմա զմեծաշուք տեսարան անդրանիկ ընդհանուր ժողովոյ յՕսմանեան կայսրութեան, — յուզուեցաւ 'ի սիրտ. քաջալերութեան և սիրոյ ազնուախոհ խօսքեր թռան շրթունքներէն: Նա հաւկացոյց՝ որ մի և նոյն հայրենեաց որդիք պարտին այսուհետև զիրեար նկատել իբրև եղբայր, և թէ՝ իրարմէ բաժնող պատուարները՝ հասարակաց շահուն առջև պիտի անհետանան 'ի սպառ, շնորհիւ այն նորաշնորհ ազատական օրինադրութեանց, որ եթէ համարձակաբար և աննենգ ուղղամտութեամբ գործադրուին, Տաճկաստանի այլ և այլ ցեղերը սերտ կապերով պիտի ամրապնդին այսուհետև:

Ապաքէն պէտք է խոստովանիլ թէ այն հոյակապ հայրենասէրը ասկէց լաւագոյն հաստատութիւն մը չէր կրնար տալ այն Սահմանադրութեան՝ որոյ ինքն իսկ եղաւ փառաւոր հեղինակը: Եւ մեք կարող եմք վկայել թէ Նորուն Բարձրութեան մեծ մտածութիւնը լիուլի ըմբռնեց Հայոց ազգը: Այն հանդիսաւոր օրը՝ նա գիտցաւ իւր Ցոյն եղբարց պէս՝ ըստ արժանւոյն պատասխանել, չքեղ օրինակաւ արտայայտելով իւր զգացմանց հաւատոյքը առ վեհափառ ինքնակալն և առ հայրենիս:

Հայոց ազգը լսեց հրճուանօք Բարձր. Եպարքոսին սրտայոյզ խօսքերը, և անոնց համակերպելով, ցուց՝ թէ ինքը կատարեալ վստահութիւն ունի կայսերական կառավարութեան բարեսիրութեանը վրայ, և թէ՝ ըստ իւրում կարողութեան և ինքն ևս պիտի գործակից լինի անկեղծօրէն իւր սիրելի հայրենեաց վերանորոգմանը, որ որչափ ցանկալի, աւա՛ղ, նո՛յնքան և յապաղած է մինչև ցարդ: Իրենց լուսամիտ վեհապետին մեծաշուք փոխանորդին շուրջը բոլորուած, սիրով և յօժարութեամբ, Հայերը մէկ ընտանիք մը կը կազմէին, որոց բոլորին սիրտը համազգած կը տրոփէր վասն պատւոյ և փառաց Օսմանեան երկրին, որ այսօր այնքան վտանգալից հանգամանաց հետ ոգի 'ի բռին կը մրցի:

Հայոց այն աննկարագրելի խանդն ու աւիւնը՝ յայտնի ապացոյց մի էր թէ միութեան և հաշտութեան բարբառը՝ զոր անդանօր կը ծաւալէր մեծահանճար Եպարքոսը, արժանաւոր ներկայացուցիչն Օսմանեան ազատամտութեան, խոր ազդեցութիւն մի կը ներգործէր ոգւոց մէջ, որ ուրիշ բան չէր փնտռեր, բայց եթէ առիթ մի որպէս զի 'ի գործ փոխարկուի:

Փա՛ռք ուրեմն Միտհատ փաշային՝ որ առաջին հանդիսացաւ այսպիսի ընթացք մը բռնելու, որ որչափ ճարտար է՝ նո՛յնքան և անկեղծ: Մանաւանդ իւր այցելութեան օրը նուրբ փափկութեամբ ընտրելով այնպիսի տօնական ժամանակ մի՝ որ Քրիստոսական կրօնի ամենէն հանդիսաւոր օրերէն մին է: Այսու՝ որոշիչ ապացոյց մի տուաւ նա՝ իւր կրօնական ազատամտութեանը, ազատամտութիւն՝ զորս գիտցաւ նա տպաւորել զկնիք 'ի վերայ այն իմաստուն և աննենգ քաղաքականութեան՝ որ այսօր այն ընդարձակածաւալ պետութեան ճակատագրին կ'առաջնորդէ:

Արևելեան քրիստոնեայք՝ ոգևորեալք մի և նոյն եղբայրութեան խորհրդով, որ հիմնեալ է շահուց համերաշխութեանը վերայ, այսօրուան օրս համոզուած են թէ այս պայմաններու մէջ ո՛չ ոք կարող է բեկանել ազգայնութեանց այն խուրձը որ Միտհատ փաշայի ձեռօք կուռ և պինդ զօդեցաւ, Խանդարիչ գաղափարներն՝ որ կրօնամոլ վարչութեան մի ներքև առատ նիւթ կը գտնէին 'ի բարգաւաճիլ, այսուհետև առիթ պիտի չունենան և ոչ զք ստերիւրել ի ճանապարհէ պատւոյ և պարտուց: Արդարութիւն և Հաւասարութիւն ամենուն ալ ըղձերը պիտի գոհացընեն լիուլի:

Այո՛ նախախնամութիւնը մեր վերայ կ'հսկէ: Այսպիսի ահաւոր ճգնաժամի մը դիմաց՝ նա կամեցաւ որ այս ինքնակալութեան մէջ գտնուած ցան և ցիր և ներհակադէմ հասարակութիւնք ընդունին զմղումն և զօրինակ այն մեծանուն Եպարքոսին, որ արդարև վերանորոգիչն է երկրին, իւր գործունեայ հայրենասիրութեամբն և անկուսակցական ոգւովը: Եւ ահա ընդունեցին նոքա՝ թէ իրենց հայրենիքը դատապարտութեան մատնուած չէ, և թէ՝ փոքր մի ջանիւք և ճըգամբ՝ կարող են ինքեանք, —բաւական է որ միանան— ոչ միայն ամէն վտանգաց առջևն առնուլ, այլ և իրենց ապագայն խարսխել ի վերայ անշարժելի հիմանց հասարակային լուրջ յառաջադիմութեան, կուզեմ ըսել այնպիսի սկզբունքի մի վերայ՝ որ իրենց պիտի շնորհէ թէ նիւթական և թէ բարոյական զօրութիւն, որոյ դէմ և ոչ մի պետութիւն պիտի կարենայ մաքառիլ, թող թէ կործանել զայն:

Հայոց ազգը՝ իւր երեսփոխանական ժողովոյն բերանովը արդէն իւր ձայնը բարձրացոյց: Հաւատարիմ իւր բազմադարեան աւանդութեանցը, նա ինքզինք բարեբաղդ կհամարի շուրջը խմբել այն Օսմանեան յաղթական դրօշուն՝ որոյ վերայ Մահիկին առընթեր ճառագայթարձակ կը ճաճանչէ այսօր Խաչն Քրիստոսի, Հաւատոյ այն վսեմ նշանակը: Քանի որ այս երկու խորհրդաւոր նշանակները միացեալ կը տեսնուին, Հայոց սրտերը պիտի բաբախեն միշտ Օսմանեան Աթոռոյն այն արժանաւոր Գահակալին համար, զոր կը նկատեն նոքա ոչ միայն իբրև վեհապետ մը՝ որոյ հպատակութիւնը կապահովցընեն օրէնքն և զօրութիւն, այլ և կը սիրեն նոքա տեսանել ի նմա զօրինաւոր ժառանգ այն պատմական հարստութեանց՝ որ երբեմն կը թագաւորէին Հայոց աշխարհին վերայ, այն երկրին կըսեմ զոր կ'առոգեն քառավտակ աղբերքն Եդեմայ, և որ երկիրս բաղդ ունեցաւ համօրէն մարդկութեան խանձարուրն հանդիսանալու:

Հայոց թագաւորը՝ նոր փայլ մի պիտի աւելցընէ իւր փառացը վերայ՝ եթէ այս դասական աշխարհին մէջ ներմուծէ այն բարեկարգութիւնները, որով իւր հաւատարիմ հպատակաց ապահովուի այսուհետև օրինաց հզօր պաշտպանութիւնը, և վերջ տրուի այն հարստահարութեանց որ դառն պտուղքն են նախորդ դրութեան, այն աղիտաբեր դրութեան՝ որ զպետութիւնն ի կործանումն կը գահավիժէր:

Մեր պետութեան նախաթոռ և պերճանուն նախարարին հայ երեսփոխանութեան առջև տուած հանդիսաւոր խոստումը՝ հզօր երաշխաւորութիւն մի է մեր սրտերն անդորրացնելու, և հաւատալու թէ այսուհետև Հայաստանի համար գեղեցկանուէր օրեր պիտի ճառագայթեն:

Ամբողջ ազգի մը երախտագէտ անձնուիրութիւնն և սրտագեղ օրհնութիւնները՝ Նորա լաւագոյն փոխարինութիւնը պիտի համարուին:

Խորէն Արք-եպիսկոպոս
Նար Պէյ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ 19 ՑՈՒՆՎԱՐ 1877

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

1 լիրան 100 ղրշ էն

Բամպակ

Ատանա, Թարսուս,	հօխ.	7	
Վրասա. Պարսկ.	»	—	
Պալըքէս. Կէյվէ, Մայթօս	»	7—7 1/4	
Բուրդ լուացուած			
Րումէլի,	հօխ.	12—	
Անատօլու,	»	— —	
Բուրդ չլուացուած			
Էսկի Շէհիր	հօխ. 2 »	7 1/2—	
Եօզղատ, Էնկիւրիւ	»	6—6 1/2	
Քաստամօնուի	»	13—	Լ. 140
			Լ. 100
Բուրդ այծի (թիֆթիք) Էնկիւրիւղրշ		40—42	
» » Բ. տեսակ	»	—	
» » Պէյպազար, Քասթ.		37—40	
» » Վան և այլն		28—30	
Մորթ ոչխարի		8—10	Լ. 1 Լիր. 100
» այծի		7—11	
» գառին զոյգը 21			» 140
Մետաքս			
Պրուսա	հօխան	450—500	Լ. 100
Բաֆրա, Կէյվէ	»	140—190	»
Պարսկ. Սիրիա	» Փր.	45—50	
Բոխարա		50—55	
Խոզակ չոր			
Պրուսա, Սիրիա հօխա		135—	140
Ծակած	»	75—80	»
Հնդեր			
Կեսարիա, Էնկ. հօ.		7—7 1/2	
Իսքիլիպ, Թօգաթ	»	5—6	»
Գաղիխէժ (քիթրէ)	»	39—40	»
Կանեփ Անատ.	»	5—5 1/2	130
Աֆիօն ա. տեսակ	»	275—290	100
» բ. »	»	250—270	»
Կտաւատ, քիլէ		—	Լ. 140
Սուսամ, օխ.		4 1/2 ղրշ.	»
Անիսոն Քիոսի, օխան		7—8	»
» Րումէլի	»	5—6	»
» Անատ.	»	3—4	»
Քիմոն (քիմիոն)	»	5—5 1/2	»
Ձէթ Միտիլի և Այվալըգ հօխ.		5 1/4—5 1/2 ղրշ.	110
» Կիրիտ հօխ.		5 3/8—	» »
» Քիոս	»	7 1/2	» »
» Մուտանեա		5 3/4	» »
» Ցունաս. Վօլօս		5 1/2—5 3/4	»
Օճառ Քանտիա հօխ.		5—5 1/2	»
Հանիա	» »	—4 3/4	»
» Ռէթիմօ	»	5—	» »
» Միտիլի	»	5—5 1/2	» Լ. 130

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

			Լ. 100
Խամվէ Րիօ Ա. տես.	100 օխ.	1400—1500	
» Բ. »	» »	1280—1380	
» Գ. »	» »	1200—1250	
» Եէմէն		16—17	Լ. 104
Շաքար փոշի Հոլ. կենդ.		242—247	Լ. 103
» » Գաղղ.	»	260—	»
» գլուխ քիլ.	»	270—	Լ. 100
» » 3 »	»	280—	»
Պղպեղ Ա. և Բ. տես. օխ.		7—7 1/2	Լ. 104
Մեխակ (գարէնֆիլ)	»	25—26	Լ. 100
Խունկ	կենդ.	180—240	»
Լեղակ (չիվիտ) Պէնկ.	»	110—135	»
» » Մատր.	»	45—75	»
Որդան կարմիր (գըրմըզ)		34—40	Լ. 104
Բէյթրօլ (կազ) Ամեր. սնտ.		99—100	100
Սրսամաշէթ ըստ տես.	»	69—120	»
Աղակի	»	20—21	Փր.
Զայ Քօնկօ	հօխ.	22—28	Լ. 105
» Բէքքօ ծաղիկ	»	60—150	»
Բրինձ Ձէնով. 100 քիլ.		43—44	Փր.
» Հնդկ.	» ղրշ	157—180	Լ. 100
» Եգիպտ. օխ.	»	3 1/2—4	Լ. 140
Ռոմ Անգղ.		8—10	կալ. 103
» Ամեր. Թրիէստ		12—13	»
Կարագ եղ Սիպիր օխ.		11 1/2—	105
» Թրիէստ և Րում.		9—10	103
Ձուկ Ռուս.	հօխ.	6 1/2—7	105
» Րումէլի	»	8—9	140
Խավեար Ա. տես.	»	45—	120
» Բ. »	»	40—42	»

ՄԵՏԱՂՔ

Երկաթ Թրիէստ սնտուկ		200—205	100
Ձողաձև և չըջ.	կենդ.	58—75—100	»
Ծրար	»	70—	Լ. 106
Տախտակ	»	105—	»
Շվէտի ձող. և ծրար	»	115—125	»
Պղինձ Անգղ.	հօխ	15 1/2—16	100
Զինքօ	100 »	108—110	Փր.
Անագ	կենդ.	565—570	»
Կապար տախ. և խողով.	»	170—	104
Թանաք (թէնէքէ) 2 սնտ.		255—260	100
Քարֆիցա Ն. 15/48 50 քիլ.		88—89	»

ԱՐՄՏԻՔ

			100
Ցորեն կարծր, Ադանա, քիլէ		29—30	
» » Խամայիլ	»	28—30	
Կիլքա Ադանա	»	28 32	
» Դանուբ	»	26—30	
Կարծր, Պալչըք. Պուրկ.	»	26—28	
» » Ռոտոսթ. Ադր.	»	26—29	
Ցորեն կակուղ, Դանուբ	»	24—29	
» » Րումէլի	»	21 - 30	
Եգիպտացոր. Դանուբ	»	12 1/2—13	
» Բօթի, Օրատ	»	12—13	
» Րումէլի	»	— —	
Գարի. Դանուբ	»	16—17	
» Րումէլի		16—17	
Վարսակ (եուլ.) Անատ.	»	14—15	
» Րումէլի		14—15	
Հաճար (չավտար)	»	— —	

ԱԼԻՒՐ

Օտէսա Ա. տես. 60 հօխ.		140—145	Լ. 100
» Բ. »	»	135—138	»
» Գ. »	»	130—132	»
Իտալ. ըստ »	»	—	»
Կալաց Ա. »	»	—	»
» Բ. և Գ. »	»	—	»
Բնիկ	» 60 հօխ.	108—112	100
» Ղրիմեա »	»	105—108	»

ՄԱՆԻ ՖԱԲՐԻԿԱ

Մահուտի

Թ.	5—9 լիպրէ	7 1/4—7 3/4	105
Մէքսիքան 5—9	»	7 1/2—7 7/8	»
Լօնկ քլօթ 3—7 1/2	»	7—7 5/8	»
» 6—10	»	7 1/4	»
» 8—12	»	7—7 1/4	»
Բամպակ մանած			
Էքսթրա Ն. 8—6/14	լիպ.	48—62	»
Վաթէր	»	45—54	»
Էքսթրա » 16/24	»	60—80	»
Վաթէր »	»	55—60	»

ԻԼԱՆ

Ասաքիրի շահանէ իչուն տօքսան իքի սէնէսի շուպաթը իպթիտասընտան նիհայէթինէ գատար լիւզումի օլան էւզաքինատէն էւզ էյի պին գըյէյէ գատար սըղըր լահմընըն պէհասը սիմ մէճիտիյէ իկիրմի ղրուշա օլարագ մալիյէ խազինէսինտէն թէէտիյէ վէ իթա գըլընմագ շարթը իլէ, պէհէր գըյէսի ալթը ղրշ իկիրմի տօգուզ փարայա օլարաք թալիպի ջօհտէսինտէ օլուպ Քեանունի սանի րումինին իկիրմի պէշինճի սալը կիւնի սաաթ եէտիտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթա իթմէկէ թալիպ օլանլարըն եէվմի մէզքիւրտէ վէ չէրայիթի պիլմէք իսթէյէնլէրին տահա էվվէլճէ Տարը Շուրայի ասքերիյէ կէլմէլէրի:

17 Քեանունի սանի 1876 3

Պապը Սէրասքէրի

Ասաքիրի շահանէ էլպիսէ անպարընա մահֆուզ նումունէլէրի վէճհիլէ հէման թէսլիմ օլունմաք վէ պահասը մաքպուզ սէնէտի վիրուտինտէ սիմ մէճիտիյէ 20 ղրշա օլարաք վէ սիմ մէճիտիյէ վիրիլմէտիյի հալտէ փիացա ֆիաթըյըլա պիլհիսապ ֆարգըյըլա պէրապէր քաիմէ օլարաք պէր վէճհի փէշին նիզամիյէ խազինէսինտէն իթա քըլընմաք շարթըյըլա մուպայեա օլունաճաք 2500 թօփ 14 լիպրալըք ամերիքանըն պէհէր թօփը 68 1/2 վէ 2500 թօփ 12 լիպրալըք ամերիքանըն տախի պէհէր թօփը 78 1/2 ղրշա թալիպի ջօհտէսինտէ օլուպ Քեանունի սանի րումինին իկիրմի տօքուզունճու փազար էրթէսի կիւնի քարարը գաթիսի վէրիլէճէյինտէն, իթա իթմէյէ թալիպ օլանլարըն եէվմի մէզքիւրտէ Տարը Շուրայի ասքերիյէ կէլմէլէրի:

19 Քեանունի սանի 1877 2

Պապը Սէրասքէրի

Ասաքիրի շահանէ էլպիսէ անպարընա մահֆուզ նումունէսի վէճհիլէ մուպայեա օլունաճաք 20000 ատէտ ֆէսին պահասը մաքպուզ սէնէտի վիրուտինտէ էւզլիք քաիմէ 130 ղրշա օլարաք պէր վէճհի փէշին վէրիլմէք շարթըյըլա, պէհէր ատէտի 10 1/2 ղրշա օլարաք թալիպի ջօհտէսինտէ օլուպ Քեանունի սանի րումինին էօթուզ պիրինճի ճումա էրթէսի կիւնի քարարը քաթիսի վէրիլէճէյինտէն, իթա իթմէյէ թալիպ օլանլարըն եէվմի մէզքիւրտէ Տարը Շուրայի ասքերիյէ կէլմէլէրի:

26 Քեանունի սանի 1877 2

Պապը Սէրասքէրի

ՕՐԱՑՈՅՑ ՊԱՐԶ
1877
ԹՈՒՄԱՆԵԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
ՑՕՐԻՆԵԱԼ

յԱրեւմտեան ...

Ամէն հայ գրավաճառաց քով կը գտնուի. գ՚ն 60 փարա։

ՀԱՆՐԱԿԱՆ ՕՐԱՑՈՅՑ
ԶՈՐԷԲԱՆՃԵԱՆ

Այն օրացոյցը, որ վաճառականաց և այլ առեւտրական դասակարգերու խիստ յարմարութիւն ունի, այս անգամ դարձեալ Զօրդարեան գործարանէն մաքուր տպագրութեամբ ՚ի լոյս ընծայուած է։

Կը ծախուի յիշեալ գործարանը. կազմեալին գինն է 8 1/2, իսկ անկազմինը 6 1/2 ղրշ։

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ԴՊՐԱՐԱՆ
ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Մանր տղայոց խիստ յարմար Այբենարան մը, 130 պատկերով, մաքուր թղթի վրայ վայելչապէս տպագրեալ և կազմեալ. գինն ալ խիստ աժան, այն է 40 փարա։ Վարժարանաց համար հարիւրին 10 ղրշ։

Ամէն հայ գրավաճառաց քով կը գտնուի, կեդրոնատեղին է Զարդարեան գործարանը Կ. Պօլիս Սուլթան Համամ թիւ 14։

ՏՈՔԹՈՐ ԱՅԵՐԻ

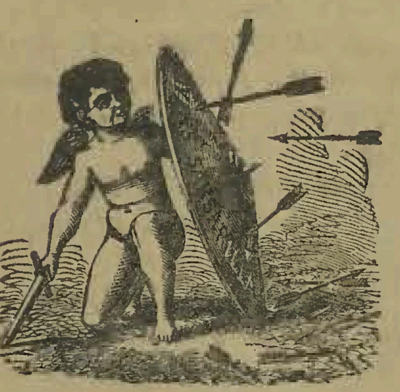

ՍԱՐՍԱՓԱՐԻԼԼԱՅԻ ՇԻՐՈՓԸ

Արեան ապականութենէ յառաջ եկած բոլոր ախտերը բուժելու ամենէն աղէկ դեղն է։ Ասիկայ շատ անուանի եղած է առողջացնելու մարթի վրայի վէրքեր, պալարներ ու խոցեր, նաև Թուզլու Պալկամ, Սըրաճա ու Քէլ։

Ինչպէս որ վերոյիշեալ մորթի հիւանդութեանց՝ նոյնպէս և արեան ապականութենէ ծնունդ առնող ներքին ախտերու ալ մէկ հատիկ դեղ է. ինչպէս են՝ Քէմիք Սըրաճասը, Մայասըլ ու Պէլ աղրըսը և այլ ասոնց նման հիւանդութիւններ. ու նաև լեարդի, ստամոքսի և երիկամանց վրայ եղած վէրքերը կըբժշկէ՝ եթէ ըստ կանոնի գործածուի։

Նաև եթէ ք՚նչ մը տկարութիւն ունեցող անձինք աս դեղէն գործածեն Ապրիլ ու Մայիս ամիսներուն մէջ, գալիք շատ հիւանդութիւններէ ազատ կըլլան։

Այս Շիրօպը այնպիսի բաղադրութիւն մ՚է, որ ոչ միայն արիւնը կըմաքրէ, այլ նաև զօրացուցիչ է ու մարմնոյն ոյժ և կենդանութիւն կուտայ։ Կանանց ամէն տեսակ հիւանդութիւններու խիստ օգտակար դեղ է և եթէ տինկնայք ժամանակին աս դեղէն գործածեն, մեծ մեծ չարիքներու ու հիւանդութեանց առաջքը առած կըլլան։

Կը ծախուի ՄԻՆԱՍԵԱՆ և ընկերաց ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆԸ մէջ որ ՚ի Գալաթիա ու բոլոր դեղավաճառաց քով։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1877 ՅՈՒՆՎԱՐ 1 ՇԱԲԱԹ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ
ՄԻՆՉԵՒ ՅՈՒՆՎԱՐ 31

Ժամ Թիւ — Եւրոպական եզերք

2 10 19 Եէնիմահալլէէն Մէզարպ. Պէօյիւքտէրէ, Թարապիա Եէնիքէօյ Իսթինիա, Պօյաճ. Ռ. Հիսար. Պէպէք. (Յունվար 17էն ժամ 2ին)։

3 15 25 Եէնիմահ. Մէզար. Պէօյիւք. Թարապ. Եէնիք. Էմիրկէն, Ռ. Հիսար, Պէպէք. (Յունվար 17էն ժամ 3ին)։

3 45 32 Ռ. եւ Ա. Գաւաքէն Մէզարպուրնու. Պէօյիւքտ. Թարապիա Եէնիքէօյ. Իսթինիա, Էմիրկէն, Ռ. Հիսար, Պէպէք, Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթաշ։

5 30 19 Մէզար. Պէօյիւք. Թարապիա Եէնիք. Էմիրկէն. Պօյաճ. Ռ. Հիսար, Պէպէք. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք։

7 6 Եէնիմահալլէէն Պէօյիւքտ. Թարապ. Եէնիք. Պէյքօզ, Բաշապ. Գանլըճա, Պօյաճ. Ռ. Ա. Հիսար. Գանտիլլի Արնաւուտք. Պէյլէրպէյի Օրթաքէօյ Գուզկունճուք, Պէշիքթաշ, Իւսկիւտար։

8 15 25 Ռ. եւ Ա. Գաւաքէն Եէնիմահալլէէն Պէօյիւքտէրէ. Թարապ. Պէյքօզ Եէնիք. Պօյաճ. Ռ. Հիսար. Պէպէք. Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկթաշ։

10 22 Մէզարպ. Պէօյիւք. Թարապ. Եէնիք. Էմիրկ. Ռ. Հիսար, Արնավ. Օրթաք. Պէշիկթաշ։

Անատօլու եզերք

2 15 2 Արնավ. Գուր. Օրթաքէօյ, Պէշիքթաշ։

2 50 23 Արնավ. Գուրուչ. Օրթաքէօյ Պէշիկթաշ։

3 20 22 Պէպէք. Արնավ. Գուր. Օրթ. Պէշիկ. Գապաթաշ։

4 10 21 Արն. Գուր. Օրթաք. Պէշիկթաշ, Գապաթաշ։

5 45 23 Արնավ. Գուր. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզկ. Պէշիկթաշ, Գապաթաշ։

8 2 Պէպէք Վանիք. Արնավ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթաք. Պէշիքթաշ, Իւսկ։

11 23 Արնաւուտքէօյէն ուղղակի կամուրջ։

Ասիական եզերք

2 10 21 Պէյքօզ, Բաշ. Գանլըճա, Ա. Հիսար, Գանտ. Վանիքէօյ Չէնկէլք. Պէյլէր, Գուզկունճ։ (Յունվար 17էն ժամ 2ին)։

2 15 6 Վանիքէօյէն Չէնկէլք. Պէյլէրպ. Գուզկ. Գապաթաշ։

4 33 Պէօյիւքտ Պէյքօզ Բաշապ. Գան. Ա. Հիսար, Գանտ. Վանիք, Չէնկ. Պէյլէրպէյ. Գուզկ.

4 2 Վանիք. Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպ. Գուզկունճուք։ (Բացի ուրբաթէ)։

10 20 21 Չէնկէլք Պէյլ. Գուզկ.

10 20 2 Վանիքէօյէն ուղղակի կամուրջ։

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԵԼՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Եւրոպական եզերք

3 15 6 Գապաթաշ, Իւսկիւտար, Պէշիքթաշ, Գուզկունճուք, Օրթաքէօյ Պէյլէրպէյ Չէնկ. Արնավ. Գանտիլլի Ա. Հիսար, Ռ. Հիսար, Պօյաճ. Գանլըճա, Բաշապ. Պէյքօզ Եէնիք. Թարապիա Պէօյիւքտ. Եէնիմահ.։

4 19 Պէշիկթաշ, Օրթաք. Արնավ. Պէպէք. Ռ. Հիսար, Էմիրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւքտ. Մէզարպ.

5 30 25 Պէշիկթաշ, Օրթաք, Արնավ. Պէպէք. Ռ. Հիսար, Էմիրկ. Եէնիք, Պէյքօզ, Թար. Պէօյիւք, Եէնիմահ. Ռ. եւ Ա. Գաւաք։

6 30 2 Իւսկիւտար, Պէշիկթաշ Գուզկունճուք, Օրթաք. Պէյլէր. Չէնկ. Արնավ. Պէպէք։

8 15 22 Պէշիքթաշ Օրթաքէօյ Արնաւուտքէօյ Ռ. Հիսար, Էմիրկէն Եէնիք. Թարապիա Պէօյիւք. Մէզար.

10 19 Պէպէք, Ռ. Հիսար, Էմիրկէն Իսթէն. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք Մէզարպ. Ռ. եւ Ա. Գաւաք։

10 45 32 Պէշիկթաշ, Օրթաք. Արնավ. Պէպէք. Ռ. Հիսար Էմիրկէն. Իսթէն. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւքտ. Մէզարպուրնու, Եէնիմահ։

11 15 25 Պէպէք. Ռ. Հիսար, Պօյաճ. Եէնիքէօյ. Թարապ. Պէօյիւքտ. Մէզարպ. Եէնիմահ.

Անատօլու եզեր

3 50 21 Ուղղակի Արնավ.

9 30 1 Պէշիկ. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ.

10 15 23 Գապաթաշ, Պէշիկթաշ, Օրթաքէօյ Գուրուչ. Արնավ.

11 10 6 Գապաթաշ. Պէշիկթաշ, Օրթաքէօյ, Գուրուչ. Արնավ.

11 40 23 Պէշիքթաշ. Օրթաքէօյ Գուրուչ Արնաւուտքէօյ.

12 2 Պէշիքթաշ, Օրթաքէօյ Գուրուչ Արնաւուտքէօյ.

Ասիական եզեր

3 15 2 Ուղղակի Վանիքէօյ (Բացի ուրբաթէ)

5 23 Պէշիկթաշ, Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնաւուտքէօյ։

9 35 2 Գուզկ. Պէյլէրպէյ Վանիք.

10 30 33 Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար, Գանլըճա, Բաշապ. Պէյքօզ, Պէօյիւք.

11 15 21 Գուզկ. Պէյլէրպէյի Չէնկէլք. Վանիք. Ա. Հիսար, Գանլըճա, Բաշապահճէ, Պէյքօզ.

11 40 22 Գապաթ. Գուզկ. Պէյլէրպ. , Չէնկէլ. Վանի. Պէպէք. Պահճէ խափէնի։

Ուրբաթ օրերը ժամ 4 1/2ին կամուրջէն շոգենաւ մը ելնելով իւսկ. Գուզկունճուք, Պէյլէրպէյի Չէնկէլ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար, Գանլըճա, Բաշապահճէ հանդիպելով Պէյքօզ պիտի երթայ, եւ իրիկուան ժամ 9ին Պէյքօզէն պիտի ելնէ եւ յիշեալ նաւամատոյցները հանդիպելով կամուրջ պիտի վերադառնայ։

Այս լրագիրը շաբաթը երեք անգամ կը հրատարակուի, երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը։ Բաժանորդագրութեան տեղերն են Գալաթիա Սանթըճըլար ճատտէսի թիւ 198, Նօրօ խան Մասիսի խմբագրատունը։

Իսկ գաւառաց մէջ հետեւեալ հոգաբարձուաց անձնակաները։

ԻԶՄԻՐ. Աստուածատուր աղա Տէօվլէթեան.

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Խօսրով էֆ. Էսկիճեան.

ՊՐՈՒՍԱ. Աստուածատուր աղա Թանկէրեան.

ԹԷՔԻՐՏԱՂ. Յովակիմ աղա Ուզունեան.

ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Խաչատուր աղա Քէլլէճեան

ԿԱՐԻՆ. Կարապետ պատուելի Զաքարեան.

ՎԱՆ. Կարապետ աղա Նաթանեան.

ՄՈՒՇ. Մկրտիչ աղա Փօթիկեան.

ԵԱՇ. Մ. աղա Խաչիկեան.

ՖՈՔՇԱՆ Ֆէրհատ աղա Ս. Ֆէրհատեան

ԵՐԶՆԿԱՅ. Թադէոս աղա Բագրատունի։

ՍԻՎՐԻՀԻՍԱՐ. Արժ. Տ. Բուրէն.

Միւս քաղաքներէ ստորագրուիլ ուզողներն աս տեղերէն մէկուն հետ կրնան թղթակցիլ։

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ԻՒԹՈՒՃԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ
ՂԱԼԱԹԻԱ ՆՕՐՕ ԽԱՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANC COMPANY ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ Լոնտրայի և Լիվէրպուլի ապահովութեան ընկերութիւն Անգ. Լր.	NORTHERN ASSURANCE COMPANY ՆՕՐԹՀԸՐՆ Լոնտրայի և Լիվէրպուլի ապահովութեան ընկերութիւն Անգ. Լր.
Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ 2,000000	Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ 3,000000
Վճարեալ դրամագլուխ 250,000	Վճարեալ դրամագլուխ 150,000
Պահեստի դրամ հրդեհի ճիւղէն գոյացեալ 1,040,744–1,290,744	Պահեստի դրամ հրդեհի ճիւղէն գոյացեալ 380,000—530,000
1875ին հրդեհի զուտ հասոյթը 917,178	Զուտ հասոյթ 1875ի 351,000

Ստորագրեալքս իրենց բազմաթիւ յաճախորդաց և այս քաղաքիս ընդհանուր հասարակութեան կը ծանուցանեն որ իրենք վերոյիշեալ երկու ընկերութեանց միացեալ գործակատար ընտրուած ըլլալով, այնպիսի դրութեան մը մէջ կը գտնուին, որով հրդեհի դէմ ապահովութեան մեծ դիւրութիւններ կը մատուցանեն։

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց մէջ համեմատական բաժանումէ մը, և այսպէս ապահովութեան և դիւրութեան աւելնալովն՝ ընկերութիւնս ալ կրնայ աւելի մեծագումար ապահովութիւն բանողներու ինքզինք ներկայացունել։

Գրեթէ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւնք կրնան ընդունուիլ ինչպէս Բէյօղլի Գալաթիոյ և Պօլսոյ մէջ, նոյնպէս մօտակայ քաղաքները գիւղերը և գաւառները։

Գիներուն և աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Միացեալ ընկերութեանցս գրասենեակը Գալաթիոյ Բէրչէմպէ բազարի մօտ Կլարաքի խան թիւ 5։

Միացեալ գործակատար
Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ